

ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ

Кафедра психології та соціальної роботи

СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГСПБ 1.03. «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

ДЛЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ
заочної форми навчання

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПСИХОЛОГІЯ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 «СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 053 «ПСИХОЛОГІЯ»

Курс	I	
Семестр	2-й	
Вид контролю	іспит	
Кількість годин / кредитів	90 год. / 3 кредити	
з них:	А. Ф. Н.	З. Ф. Н.
<i>лекції</i>	–	8 год.
<i>практичні</i>	–	–
<i>семінарські</i>	–	2 год.
<i>індивідуальні завдання</i>	–	20 год.
<i>самостійна робота</i>	–	60 год.
Викладач	Малиш Мирослава Михайлівна, к.філ.н., доцент	
Email:	ovd-i@ukr.net	
Консультації	СР – 14 ⁰⁰ –16 ⁰⁰	

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є об'єктивні закономірності, умови, культурно-історичні процеси та специфічні особливості формування й розвитку української культури.

Міждисциплінарні зв'язки.

Дисципліна «Історія української культури» відповідно до структурно-логічної схеми дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки бакалаврів, пов'язана із дисциплінами «Історія України», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Етнопсихологія».

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія української культури» є надання студентам системних знань щодо об'єктивних закономірностей, умов, культурно-історичних процесів і специфічних особливостей формування української культури як науки; набуття студентами навичок виховувати та формувати себе як культурну особистість, шанувати культурну спадщину українського народу; набуття навичок практичного використання знань з «Історії української культури» у повсякденному житті та у роботі.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- розуміння сутності формування української народності та її культури;
- вивчення етапів та особливостей формування української культури;
- усвідомлення необхідності знань з «Історії української культури» для розуміння сучасних реалій розвитку української культури та світових культуротворчих процесів;
- проведення культурологічного аналізу сучасних культурних процесів в українській культурі.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен набути такі компетентності:

Загальні компетентності

Інструментальні компетентності:

- здатність до аналізу концептуальних засад з основ історії української культури;
- здатність до організації і планування аналітичної діяльності під час вивчення особливостей розвитку української культури;
- знання і уміння оперувати культурологічними категоріями та історико-культурними поняттями в сфері формування загальнокультурних та загальноцивілізаційних цінностей;
- усне спілкування українською мовою у процесі дискусії;
- знання другої мови при оволодінні іншомовними джерелами;
- елементарні комп'ютерні навички (використання мережі Інтернет для опанування рекомендованих електронних джерел, робота у Microsoft Office PowerPoint при підготовці доповіді з презентацією);
- навички уміння заходити та аналізувати інформацію з різних джерел;
- навички формування власної думки щодо проблем етногенезу української культури, мистецтвознавчих новацій та особливостей розвитку української культури.

Міжособистісні компетентності:

- уміння працювати в команді;
- здатність до критики та самокритики під час дискусії;
- уміння донести інформації, ідеї, проблеми, власну думку в галузі знання історії української культури в контексті своєї професійної діяльності;
- навички та уміння формування між особових стосунків у колективі при обстоюванні власної позиції, думки під час дискусії;
- етичні зобов'язання при опануванні до виступів доповідачів;
- розуміння традицій і звичаїв інших культур, уміння проявляти толерантне ставлення;
- уміння критично оцінювати культурні явища, форми, методи, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання.

Системні компетентності:

- здатність застосовувати знання на практиці;
- здатність до навчання;
- критично мислити і генерувати креативні ідеї та вирішувати важливі проблеми на інноваційній основі;
- здатність працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії;
- турбота про якість доповіді та презентації;
- бажання досягти успіху при обговоренні теми доповідей з презентацією;
- здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності із застосуванням набутих навичок і знань з історії культури;

- уміння реалізовувати на практиці набуті знання з історії культури під час професійної діяльності;
- здатність дослідити генезу формування української культури;
- розуміти основні події в галузі української культури;
- застосовувати методи оцінювання різноманітних культурних подій в галузі мистецтва, їх форм і напрямків.

Фахові компетентності

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

- суть предмету;
- взаємозв'язок дисципліни «Історія української культури» з іншими дисциплінами гуманітарного і суспільно-практичного та економічного циклу;
- основні культурологічні категорії та історико-культурні поняття;
- сутність генези української культури;
- загальнокультурні та загальноцивілізаційні цінності;
- основні історичні та сучасні події в галузі української культури;
- функції культури, методи культурологічних досліджень;
- сучасні підходи до теоретичних проблем з історії української культури;
- життєво-ціннісні орієнтири української та зарубіжної культури;
- методи оцінювання різноманітних культурних подій, їх форм і напрямків;
- традиції та звичаї української та інших культур;
- засади толерантного ставлення до культурних цінностей інших народів;

вміти:

- застосовувати теоретичні знання з «Історії української культури» у повсякденній професійній діяльності;
- об'єктивно і неупереджено аналізувати та пояснювати сутність тих чи інших форм і методів культуротворчого процесу в Україні у їх історико-культурологічному та загально цивілізаційному вимірах;
- проводити історико-культурні дослідження;
- оперувати теоретичним і фактичним матеріалом курсу «Історія української культури»;
- застосовувати методи оцінки культурологічних явищ в Україні;
- культурологічні знання в аналізі сучасних культуротворчих процесів;
- використовувати зразки української та зарубіжної культури як засіб гуманітаризації навчального процесу;
- користуватися категоріальним апаратом історії української культури;
- оцінювати результати власної діяльності в контексті культурологічної освіти;
- за результатами аналізу культуротворчих українських та світових процесів за допомогою зіставлення та порівняння приймати професійні рішення, відповідні ідеям гуманізму.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Підготовка студентів з курсу «Історія української культури» потребує використання активних форм навчання, які наближують навчальний процес до реальних професійних ситуацій.

Для активізації процесу навчання студентів у ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ **на лекціях** чітко та зрозуміло структурується матеріал; увага студентів зосереджується на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; студенти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ **на семінарських заняттях** обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодіти культурою толерантності.

✓ **самостійну роботу студента** викладач планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Кількість годин					
	заочна форма навчання					
	Усього	в тому числі				
		Лекції	Семінарські	Практичні	СРС	Індивідуальна робота
	90	8	2	–	60	20
Модуль I						
Змістовий модуль 1. Витоки української культури. Становлення та розвиток української культури						
<i>Тема 1.</i> Витоки української культури.	9	1	–	–	8	–
<i>Тема 2.</i> Культура Київської Русі.	11	1	–	–	10	–
<i>Тема 3.</i> Культура Галицько-Волинської Русі.	10,5	2	0,5	–	8	–
<i>Тема 4.</i> Формування української народності та її культури (початок XIV – перша половина XVII ст.).	10,5	1	0,5	–	9	–
<i>Тема 5.</i> Духовна культура українського народу другої половини XVII – кінця XVIII ст.	9	1	–	–	8	–
Разом за змістовим модулем 1	50	6	1	–	43	–
Змістовий модуль 2. Українська культура часів національно-культурного відродження та національно-демократичних революцій						
<i>Тема 6.</i> Українська культура кінця XVIII – початку XX століття. Національно-культурне відродження.	10,5	1	0,5	–	9	–
<i>Тема 7.</i> Українська культура XX – початку XXI століття.	9,5	1	0,5	–	8	–
Разом за змістовим модулем 2	20	2	1	–	17	–
Всього за модулем I	70	8	2	–	60	–
Модуль II						
ІНДЗ	20	–	–	–	–	20
Усього годин:	90	8	2	–	60	20
Підсумковий контроль – іспит						

Методи навчання

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні;
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок студентів здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу і складається з двох етапів: поточного та підсумкового.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення умінь самостійно його опрацювати, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуального завдання.

Об'єктом підсумкового контролю знань студентів у формі *іспиту* є виконання усних та письмових завдань.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань студентів *заочної* форми навчання складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації – 50 балів.

***Розподіл балів, які отримують студенти
заочної форми навчання***

Поточне тестування, самостійна та контрольна робота							Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2		50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
50								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

- 90-100 балів – **відмінно** (A, відмінно);
- 82-89 балів – **добре** (B, дуже добре);
- 75-81 балів – **добре** (C, добре);
- 68-74 балів – **задовільно** (D, задовільно);
- 61-67 балів – **задовільно** (E, достатньо);
- 35-60 балів – **незадовільно** (FX, з можливістю повторного складання);
- 1-34 балів – **незадовільно** (F, з обов'язковим повторним курсом).

Критерії оцінювання

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в робочій навчальній програмі дисципліни. Розподіл балів між видами занять (практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті.

Критерії оцінювання:

«ВІДМІННО» (А, 90-100 балів) – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% питань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань;

«ДОБРЕ» (В, 82-89 балів, дуже добре; С, 75-81 балів, добре) – студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді не менш ніж на 75% питань, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань;

«ЗАДОВІЛЬНО» (D, 68-74 балів, задовільно; E, 61-67 балів, достатньо) – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 61% питань, або на всі питання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача; при цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань;

«НЕЗАДОВІЛЬНО» (FX, 35-60 балів, незадовільно з можливістю повторного складання; F, 1-34 бали з обов'язковим повторним курсом) – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі питання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань, загалом має поверхневе уявлення про основний навчальний матеріал, не може ним оперувати.

5. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Політика курсу полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

1. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані:

- 1) забезпечувати високий науково-теоретичний і методичний рівень викладання;
- 2) дотримуватись норм педагогічної етики, моралі, поважати людську гідність майбутніх спеціалістів;
- 3) залучати здобувачів освіти до наукової діяльності;
- 4) дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти;
- 5) розвивати в осіб, які навчаються в Інституті, самостійність, ініціативу, творчі здібності;
- 6) дотримуватися законів України, статуту та Етичного Кодексу ІПК ДСЗУ, інших нормативно-правових актів.

2. Здобувачі вищої освіти, зобов'язані:

- 1) дотримуватися вимог законодавства, Статуту та правил внутрішнього розпорядку Інституту;
- 2) виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
- 3) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи, вирішувати задачі та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій, розрахунків згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;

4) дотримуватись академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Інституту.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бесов Л.М. Історія науки і техніки. З найдавніших часів до кінця двадцятого століття. – Харків: ХДПУ, 2000. – 250 с.
2. Греченко, В.А. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти / В.А. Греченко, І.В. Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. – К.: Літера ЛТД, 2002. – 464 с.
3. Історія світової культури: Навч. пос. / Кер. авт. кол. Л.Т. Левчук. – К.: Либідь, 1994. – 320 с.
4. Історія українського мистецтва в 6 т. – К.: АН УРСР. Голов. ред.. УРЕ. – 1996-1970.
5. Історія української культури: Навч. посіб. / За ред. О.Ю. Павлової – 2-е видання. – К.: 'Центр учбової літератури', 2013. – 340 с.
6. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / Б.І. Білик, Ю.А. Горбань, Я.С. Калакура та ін; За ред. С.М. Клапчука, В.Ф. Остафійчука. – К.: Вища шк.:Г-во "Знання", КОО, 1999. – 326 с.
7. Культурологія: Історія мирової культури: Уч.-к для вузов / Под ред. А.Н. Марковой. Изд. 2. – М., 1998. – 387 с.
8. Кучменко Е.М. Культурологія. Історія світової культури. Навч. посіб. – К.: ПІК ДСЗУ, 2012 р. – 464 с.
9. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу. – К.: Абрис, 1991. – 272 с.
10. Шейко, В.М. Історія української культури: Навч. посібник / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – 2-е видання. – К.: Знання, 2010. – 271 с.